

25-07-2016 12-3rd Exam

සංයුක්ත ගණිතය I
Combined Mathematics I

කාලය
පැය 2½

- A කොටසේ සියලුම ප්‍රශ්න වලට මෙම පත්‍රයේම පිළිතුරු සපයන්න.
- B කොටසේ ප්‍රශ්න හතරකට පමණක් පිළිතුරු සපයන්න.

A කොටස

01. a, b, c තිඡගුණ්‍ය ප්‍රමිත සංඛ්‍යා වේ. $a(b-c)x^2 + b(c-a)x + c(a-b) = 0$ සමීකරණයේ මූලයන් 1 බව පෙන්වා එමගින් එම සමීකරණයට සමපාත මූල තිබේ නම්, $\frac{1}{a} + \frac{1}{c} = \frac{2}{b}$ බව පෙන්වන්න.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

02. $f(x)$ යනු තුන්වන මාත්‍රයේ බහු පදයකි. $f(x)$ බහු පදය $x^2 + 1$ න් බෙදූ විට ශේෂය $(7x-1)$ වේ. $f(x)$ හි $(x-3)$ සාධකයකි. $f(x)$ බහු පදය $(x+1)$ න් බෙදූ විට ශේෂය -20 වේ. $f(x)$ බහු පදය සොයන්න.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

03. a හා b ප්‍රතිත්ත තාත්වික සංඛ්‍යා වේ. $\frac{1}{(x-a)(x-b)} = \frac{A}{x-a} + \frac{B}{x-b}$ වන පරිදි A හා B සොයන්න.

ඉහත සමීකරණයේ x, a, b සුදුසු ලෙස ප්‍රතිස්ථාපනය කරමින් $\frac{1}{(x^2+a^2)(x^2+b^2)}$ යන්න හින්නභාග ඇසුරින් ලියා දක්වන්න.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

04. $\lim_{x \rightarrow \pi/6} \frac{\cos \pi/6 - \cos x}{36x^2 - \pi^2} = \frac{1}{24\pi}$ බව පෙන්වන්න.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

05. $y = \frac{\sin^{-1} x}{\sqrt{1-x^2}}$ නම් $(1-x^2) \frac{d^2y}{dx^2} - 3x \frac{dy}{dx} - y = 0$ බව පෙන්වා $\left(\frac{dy}{dx}\right)_{x=0}$ සොයන්න.

.....

.....

.....

.....

.....

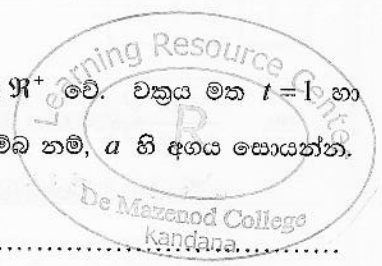
.....

.....

.....

.....

.....

06. $x=t, y=at^3-t^2$ සමීකරණ මගින් වක්‍රයක් අර්ථ දැක්වේ. මෙහි $a \in \mathbb{R}^+$ වේ. වක්‍රය මත $t=1$ හා $t=-1$ මගින් දෙනු ලබන ලක්ෂ්‍යවලදී අදිනු ලබන ස්පර්ශක එකිනෙකට ලම්බ නම්, a හි අගය සොයන්න.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

07. $x - y + 1 = 0$ රේඛාව සමඟ $\theta = \tan^{-1} \frac{1}{3}$ කෝණයක් සාදන $A \equiv (4,3)$ ලක්ෂ්‍ය හරහා යන රේඛාවල සමීකරණ සොයන්න.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

08. $x + 2y + 5 = 0$ සහ $4x - 2y + 3 = 0$ රේඛා අතර සමච්ඡේදක රේඛාවල සමීකරණ සොයන්න. එමගින් සුළු කෝණ සමච්ඡේදකයේ සමීකරණය ලබා ගන්න.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

09. $\frac{\cot^2\theta}{1+\cot^2\theta} = \cos^2\theta$ බව පෙන්වන්න. එමඟින් $-\pi \leq \theta \leq \pi$ පරාසය තුළ $\frac{2\cot^2\theta}{1+\cot^2\theta} = 3\cos 2\theta$ සමීකරණය විසඳන්න.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

10. සුපුරුදු අංකනයෙන් සහිත නියමය ප්‍රකාශ කරන්න.

$a \sin\left(\frac{B-C}{2}\right) = (b-c) \cos\frac{A}{2}$ බව පෙන්වන්න.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Roy Dissanayake B.Sc. (Dip. in Ed.)

සංයුක්ත ගණිතය I
Combined Mathematics I

B කොටසේ ප්‍රශ්න හතරකට පමණක් පිළිතුරු සපයන්න.

B කොටස

- (1) (a) $f(x) = x^2 - 2(1+K)x + (4K+3)$ වේ. $K \in \mathbb{R}$
- $f(x) = 0$ සමීකරණයේ මූලයක් 5 වේ. K ට ගත හැකි අගය සොයා එවිට අනෙක් මූලය සොයන්න.
  - K හි සියලු තාත්වික අගය සඳහා $f(x) = 3$ සමීකරණයට තාත්වික මූල තිබෙන බව පෙන්වන්න.
  - $f(x) = 0$ හි එක් මූලයක් අනෙක් මූලය මෙන් දෙගුණයක් නම්, එවිට $8K^2 - 20K - 19 = 0$ බවද පෙන්වන්න.
- (b) $x^4 + ax^3 + bx^2 - 3x - 2$ බහු පදයෙහි $(x-2)$ සහ $x+1$ සාධක වේ. a හා b සොයා ඉතිරි සාධකය $(x^2 + x + 1)$ බව පෙන්වන්න.
එනමින් $f(x) = 0$ වන x හි පරාසයන් සොයන්න.

- (2) (a) $P(\alpha, \beta)$ ලක්ෂ්‍යයේ සිට $ax + by + c = 0$ සරල රේඛාවට ඇදී ලම්බකයේ අඩිය Q වේ. Q හි ඛණ්ඩාංක $(\alpha + at, \beta + bt)$ ලෙස ප්‍රකාශ කළ හැකි බව පෙන්වන්න. මෙහි t යනු නිර්ණය කළ යුතු පරාමිතියකි.
- ABC ත්‍රිකෝණයේ $A(1, -3)$ වේ. BC පාදයේ ලම්බක සමච්ඡේදකයේ සමීකරණය $2x - y - 2 = 0$ වේ. $\hat{A}BC$ කෝණයේ අභ්‍යන්තර කෝණ සමච්ඡේදකයෙහි සමීකරණය $x + y = 0$ වේ.

i. AB පාදයේ සමීකරණය $2x+y+1=0$ බව පෙන්වන්න.

ii. B හා C හි ඛණ්ඩාංක $(-1, 1)$ සහ $(3, -1)$ බවද සාධනය කරන්න.

iii. ABC ත්‍රිකෝණයේ පරිකේන්ද්‍රයේ ඛණ්ඩාංක $(\frac{2}{3}, -\frac{2}{3})$ බවද සාධනය කරන්න.

(3) (a) $\frac{x^2+5x+2}{x^2(x+1)^2}$ පරිමේය ප්‍රකාශනය හිත්තභාග වෙන් කරන්න.

(b) $y=x^2-4$ සහ $y=|x-2|$ ශ්‍රිතවල ප්‍රස්ථාර එකම සටහනක අඳින්න. ඒවායේ ඡේදන ලක්ෂ්‍යවල ඛණ්ඩාංක සොයන්න.

$x^2-4-|x-2|<0$ අසමානතාවය තෘප්ත කරන x ට ගතහැකි අගයන් කුලකය සොයන්න.

(c) $\log_a b = \frac{\log_c b}{\log_c a}$ බව පෙන්වන්න.

$\log_{25} x^2 + (\log_5 x)^2 < 2$ නම් එවිට $\frac{1}{25} < x < 5$ බව සාධනය කරන්න.

(4) (a) $y = \left\{ \ln(x + \sqrt{1+x^2}) \right\}^2$ නම්,

i. $\sqrt{1+x^2} \frac{dy}{dx} = 2 \ln(x + \sqrt{1+x^2})$ බව පෙන්වන්න.

ii. $(1+x^2)\frac{d^2y}{dx^2} + x\frac{dy}{dx} = 2$ බවද පෙන්වා,

$x=0$ විට $\frac{d^2y}{dx^2}$ හි අගය සොයන්න.

(b) $y = \frac{1}{(x-1)(x-2)}$ හි $x \neq 1$ සහ $x \neq 2$ වේ.

$\frac{dy}{dx} = \frac{-(2x-3)}{(x-1)^2(x-2)^2}$ බව පෙන්වා එමගින් ස්ථාවර ලක්ෂ්‍යවල බිඳීයාම සොයන්න.

ස්පර්ශෝන්මුඛ රේඛා ආශ්‍රයේ ශ්‍රිතයේ හැසිරීම දක්වමින් දළ සටහන අඳින්න. එනමින් y ශ්‍රිතය නොපිහිටන පරාසය ලියන්න.

(c) කාලය t තත්පර සහ විස්ථාපනය x මීටර් වලින් මනිනු ලබන විට අංශුවක විස්ථාපන සමීකරණය $x = 2t^3 + 4t^2 + t$ මගින් දැක්වේ.

i. $t = 1$ විට ප්‍රවේගය සොයන්න.

ii. $t = 2$ විට අංශුවේ ත්වරණය සොයන්න.

(5) (a) ABC ත්‍රිකෝණයක කෝණ 3 සහ එහි සම්මත අංකනය භාවිතා කරමින්,

i. $(b+c)\sin\frac{A}{2} = a \cos\left(\frac{B-C}{2}\right)$ බවද,

ii. $\sin 2A + \sin 2B = \sin 2C$ නම්,

$\hat{A} = 90^\circ$ හෝ $\hat{B} = 90^\circ$ විය යුතු බවද පෙන්වන්න.

(b) $f(x) = 2 \cos^2 x + \sqrt{3} \sin x \cos x + \sin^2 x + 3$ වේ.

$f(x) = A \cos(n x - \theta) + B$ ආකාරයට $f(x)$ ප්‍රකාශ කළ හැකි බව පෙන්වන්න.

මෙහි $0 < \theta \leq \frac{\pi}{2}$ වේ.

A, B, n, θ නිර්ණය කරන්න.

එනමින්, $f(x)$ හි වැඩිතම අගය $1 \frac{1}{2}$ බව පෙන්වා එම අගය ලබා දෙන x හි විසඳුම සොයන්න.

(c) $2 \tan^{-1}\left(\frac{1}{3}\right) + \tan^{-1}\left(\frac{1}{7}\right) = \frac{\pi}{4}$ බව පෙන්වන්න.

Roy Dissanayake B.Sc. (Dip. in Ed.)

සංයුක්ත ගණිතය II
Combined Mathematics II

De Mazenod College
Kandana

- A කොටසේ සියලුම ප්‍රශ්න වලට මෙම පත්‍රයේම පිළිතුරු සපයන්න.
- B කොටසේ ප්‍රශ්න හතරකට පමණක් පිළිතුරු සපයන්න.

A කොටස

01. පොළොව මට්ටමේ පිහිටි O ලක්ෂ්‍යයක P හා Q වස්තු 2 ක් නිසලව පිහිටයි. P වස්තුව U ප්‍රවේගයෙන් සිරස්ව ඉහළට ප්‍රක්ෂේපණය කරයි. එය උපරිම උසට පැමිණීම මොහොතේම Q වස්තුව ද, U ප්‍රවේගයෙන් සිරස්ව ඉහළට ප්‍රක්ෂේපණය කරනු ලැබේ. එකම සටහනක P හා Q හි වලින සඳහා ප්‍රවේග කාල සටහන් ඇඳ P ප්‍රක්ෂේපණය කොට $\frac{3U}{2g}$ කාලයකට පසු පොළොවේ සිට $\frac{3U^2}{8g}$ උසක දී එම වස්තු හමුවන බව පෙන්වන්න.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

02. ස්කන්ධය M Kg වූ ලොරියක් එන්ජිම H Kw ජවයකින් ක්‍රියා කරමින් තිරස් පාරක ධාවනය කරන විට එහි උපරිම වේගය $U \text{ ms}^{-1}$ වේ. එන්ජිම එම ජවය සහිතවම තිරසට α වූ පාරක ඉහළට ධාවනය වන විට ලොරියේ උපරිම ප්‍රවේගය $V \text{ ms}^{-1}$ වෙයි. ප්‍රතිරෝධය නොවෙනස්ව පවතී නම්, $UVMg \sin \alpha = 1000H(U - V)$ බව පෙන්වන්න.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

03. ස්කන්ධය m හා λm වන සමාන සුමට ප්‍රත්‍යාස්ථ ගෝල 2 ක් පිළිවෙලින් $5u$ සහ u ප්‍රවේගවලින් සුමට තිරස් තලයක ප්‍රතිවිරුද්ධ දිශා ඔස්සේ ගමන් කර සරලව ගැටේ. ගැටීමෙන් පසු ගෝල 2 හි ප්‍රවේග ඒවායේ මුල් ප්‍රවේගවල විශාලත්වයෙන් හරි අඩක් වන අතර දිශාවෙන් ප්‍රතිවිරුද්ධ වේ. λ හි අගය සොයා ගෝල අතර ප්‍රත්‍යාගති සංගුණකය සහ ගැටුමින් සිදුවන ආවේගය සොයන්න.

.....

.....

.....

.....

.....

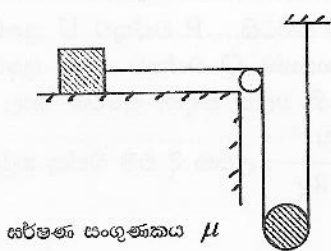
.....

.....

.....

.....

04.

රළ මේසයක් මත සකන්ධය m වූ අංශුවක් තබා සැහැල්ලු තන්තුවක් මගින් ස්කන්ධය M වූ සවල කප්පියක් වටා යන තන්තුවකින් පද්ධතිය සම්බන්ධ කර ඇත. පද්ධතිය නිසලව සිට මුදා හැරිය විට ආතතිය T

නම්, $g(2 + \mu) = T \left(\frac{1}{m} + \frac{4}{M} \right)$ බව පෙන්වන්න.

$M = 2m$ සහ $\mu = \frac{1}{2}$ නම්, M අංශුවේ ත්වරණය සොයන්න.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

05. D ප්‍රහාරක යාත්‍රාවක් $\sqrt{3}u \text{ ms}^{-1}$ ප්‍රවේගයෙන් නැගෙනහිර දිශාවට චලිත වේ. S නැවක් $u \text{ ms}^{-1}$ ප්‍රවේගයෙන් නැගෙනහිරින් 30° ක් දකුණු දිශාවට චලිත වේ. ආරම්භයේ ප්‍රහාරක යාත්‍රාවේ සිට a දුරින් උතුරු දිශාවේ නැව ඇති බව ප්‍රහාරක යාත්‍රාවේ රේඩාර් තීරයේ දක්වේ. ප්‍රහාරක යාත්‍රාවට සාපේක්ෂව නැවේ පෙන සොයා කෙටිම දුර $\sqrt{3} \frac{a}{2}$ බවත්, ඒ සඳහා ගතවූ කාලය $\frac{a}{2u}$ බවත් පෙන්වන්න.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

06. තිත් ගුණිතය හෙවත් අදිගගුණිතය අර්ථ දක්වන්න.

$i+2j$ හා $3i+3j$ යනු O අවල මූල ලක්ෂ්‍යයට අනුබද්ධව A හා B ලක්ෂ්‍ය දෙකක පිහිටුම් දෛශික වේ. C යනු OABC සමාන්තරාස්‍රයක් වන පරිදි වූ ලක්ෂ්‍යක් වේ.

$\overline{OC} = 2i + j$ බව පෙන්වන්න. $\hat{AOC} = \hat{\theta}$ ලෙස ගෙන $\overline{OA} \cdot \overline{OC}$ සොයා $\text{Cos}\theta = \frac{4}{5}$ බව පෙන්වන්න.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

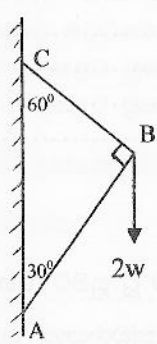
.....

.....

.....

.....

07.

සටහනේ පරිදි සැහැල්ලු දඬු දෙකක් බිත්තියක් මත අසවු කිරීමෙන් රාමු සැකිල්ලක් සාදා B ලක්ෂ්‍යයේ $2w$ භාරයක් එල්ලා ඇත. AB හා BC දඬුවල ප්‍රත්‍යාබල සෙවීමට "බෝ" අංකනය යොදන්න. එනයින් බිත්තිය මත A ලක්ෂ්‍යයේ ප්‍රතික්‍රියාව අපෝහනය කරන්න.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

08 ABCD යනු පැත්තක දිග 2m වූ සමමතුරස්‍රයකි. 3N, 2N, 4N, 8N, $5\sqrt{2}N$ හා $2\sqrt{2}N$ යන බල පිළිවෙලින් $\overrightarrow{BA}$, $\overrightarrow{BC}$, $\overrightarrow{DC}$, $\overrightarrow{DA}$, $\overrightarrow{AC}$ සහ $\overrightarrow{BD}$ ඔස්සේ ක්‍රියා කරයි. බල පද්ධතිය සමතුලිත වීම සඳහා යෙදිය යුතු බලයේ විශාලත්වය, දිශාව හා ක්‍රියා රේඛාව සොයන්න.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

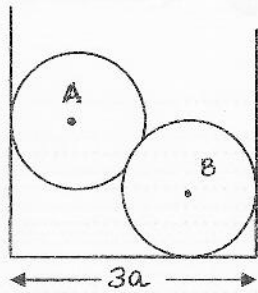
.....

09. සර්ඝණ කෝණය අර්ථ දක්වන්න.

බර w වන ඒකාකාර AB දණ්ඩක් A කෙළවර රළ තිරස් පොළොවකට හා B කෙළවර සුමට සිරස් බිත්තියකට හේත්තු වන සේ සීමාකාරී සමතුලිතතාවේ පවතී. බිම් තලයේ ප්‍රතික්‍රියාව $w \sec \lambda$ බවද බිත්තියේ ප්‍රතික්‍රියාව $w \tan \lambda$ බවද පෙන්වන්න. λ යනු සර්ඝණ කෝණයයි. දණ්ඩ තිරසරව $\hat{\theta}$ ආනත නම්, එවිට $2 \tan \theta \tan \lambda = 1$ බවද පෙන්වන්න.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

10.

සටහන පරිදි අරය a වූ බර w වූ සුමට A හා B ගෝල 2 ක් විශ්කම්භය $3a$ වූ සිලින්ඩරාකාර භාජනයක් තුළ තබා ඇත. ඒවායේ කේන්ද්‍ර යා කරන රේඛාව තිරස් සමඟ සාදන කෝණය 60° බව පෙන්වන්න. A ගෝලය සඳහා පමණක් බල ත්‍රිකෝණයක් ඇඳ එම ගෝලය මත ක්‍රියා කරන ප්‍රතික්‍රියා $\frac{2w}{\sqrt{3}}$ හා $\frac{w}{\sqrt{3}}$ බව සාධනය කරන්න.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Roy Dissanayake B.Sc. (Dip. in Ed.)

25.07.2016

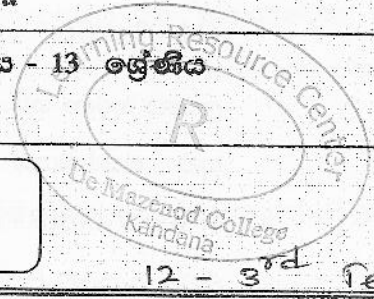

ද මැසිනෝද් විදුහල - කඳන
De Mazenod College - Kandana

10	S	I
----	---	---

අධ්‍යයන පොදු සහතික පත්‍ර (උසස් පෙළ) විභාගය - 13 ශ්‍රේණිය
2016 ජූලි පරීක්ෂණය

සංයුක්ත ගණිතය I
Combined Mathematics I

B කොටසේ ප්‍රශ්න හතරකට පමණක් පිළිතුරු සපයන්න.

B කොටස

ප්‍රශ්න හතරකට පිළිතුරු ලියන්න.

11. (a) දුම්රියක් සෘජු මාර්ගයක ඒකාකාර $V \text{ Km h}^{-1}$ ප්‍රවේගයෙන් සාමාන්‍යයෙන් ගමන් කරයි. මාර්ගයේ ඉදිරි අලුත්වැඩියාවක් නිසා දුම්රිය $d \text{ Km}$ දුරක් ඒකාකාර මන්දනයකින් ගොස් $u \text{ km h}^{-1}$ දක්වා ප්‍රවේගය අඩු කර ගනියි. ඊළඟට දුම්රිය ඒකාකාර u ප්‍රවේගයෙන් මාර්ගයේ අලුත්වැඩියා කෙරෙන $2d \text{ Km}$ දුර චලනය වෙයි. අනතුරුව $3d \text{ Km}$ දුරක් ඒකාකාර ත්වරණයෙන් චලනය වී එය V ප්‍රවේගය නැවත ලබා ගනියි. දුම්රියේ චලිතය සඳහා ප්‍රවේග කාල ප්‍රස්ථාරය අඳින්න.

මාර්ගය අලුත්වැඩියාව නිසා ගතවූ කාලය $\frac{2d(5u+V)}{u(u+V)}$ බව පෙන්වන්න.

මාර්ගය අලුත්වැඩියාව නිසා මෙම $6d$ දුර චලිත වීමට ගතවූ අමතර කාලය

$\frac{2d(V-u)(V+3u)}{uV(u+V)}$ බවද සාධනය කරන්න.

(b) දකුණු දිශාවට $u \text{ km h}^{-1}$ වේගයෙන් යාත්‍රා කරන යුධ නැවක කපිතාන්වරයා සිය නැවට $d \text{ Km}$ දුරක් බටහිරින්, උතුරින් 30° ක් නැගෙනහිර දිශාවට $\sqrt{3}u \text{ km h}^{-1}$ වේගයෙන් යාත්‍රා කරන සේ පෙනෙන සතුරු නැවක් දකියි.

i. සතුරු නැවේ වේගය u බව පෙන්වා දිශාව ලියන්න.

ii. නැව් අතර කෙටිම දුර $\frac{\sqrt{3}d}{2}$ බව පෙන්වන්න.

iii. යුධ නැවට $0.9 d \text{ km}$ දුරක් වෙඩි තැබිය හැකි නම්, සතුරු නැව මිනිත්තු $12\sqrt{2} \frac{d}{u}$ කාලයක් තුළ යුධ නැවෙහි වෙඩිවලට භාජනය වීමට ඉඩ ඇති බව පෙන්වන්න.

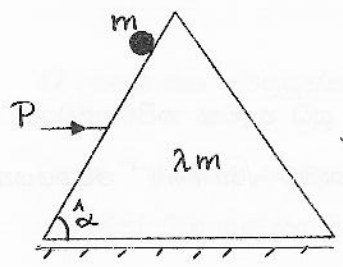
12. (a) OA රේඛාව තිරසරව $\hat{\alpha}$ කෝණයක් ආනත වේ. O ලක්ෂය A ට පහතින් ඇති අතර $OA=2a$ වන පරිදි අංශුවක් O සිට ඉහළට ප්‍රක්ෂේපණය කරනු ලබන අතර එය A ලක්ෂය හරහා යයි. අංශුවේ ආරම්භක ප්‍රවේගය V වන අතර එය OA රේඛාව සමඟ $\hat{\theta}$ යන සුළු කෝණයක් සාදයි. A හිදී අංශුවේ ප්‍රවේගය OA ට ලම්බක වේ නම්, $V^2 \sin \theta \cos(\theta + \alpha) = ga \cos^2 \alpha$ බව පෙන්වන්න.

තවද, අංශුවේ පියාසර කාලය සැලකීමෙන් $2 \tan \theta \tan \alpha = 1$ බවද සාධනය කරන්න.

(b) 10^3 kg ස්කන්ධය වන ජීප් රථයක් 500 kg ස්කන්ධය ඇති ට්‍රේලරයක් තිරසරව $\sin^{-1}(1/10)$ ආනත මාර්ගයක ඉහළට ඇද ගෙන යනු ලැබේ. එන්ජිමේ උපරිම ප්‍රකර්ෂන බලය 2000 N වේ. ජීප් රථය හා ට්‍රේලරය නියත $V \text{ ms}^{-1}$ ප්‍රවේගයෙන් චලිත වේ. චලිතයට ඇති මුළු ප්‍රතිරෝධය R නම්, $R=500 \text{ N}$ බව පෙන්වන්න. රථයේ ඝෂමතාවය $2V \text{ k.w}$ බවද පෙන්වන්න.

- i. $V = 10 \text{ ms}^{-1}$ විට රථයේ ඝෂමතාවය ඝණිකව 5 k.w . වලින් වැඩි කරනු ලැබේ.
  - a. රථයේ ත්වරණය $1/3 \text{ ms}^{-2}$ බව පෙන්වන්න.
  - b. ට්‍රේලරයට පමණක් ප්‍රතිරෝධය 100 N නම්, ජීප් රථය හා ට්‍රේලරය අතර ඇඳුමේ ආතතිය සොයන්න.

13. (a)

සටහන පරිදි සුමට තිරස් තලයක් මත ස්කන්ධය λm වන සුමට කුඤ්ඤයක් තබා එහි $\hat{\alpha}$ කෝණය ආනත මුහුණත මත ස්කන්ධය m වූ අංශුවක් තබා ඇත. කුඤ්ඤය මත තිරස්ව යෙදෙන P බලයක් නිසා පද්ධතිය චලිත වේ නම්, එවිට කුඤ්ඤයේ ත්වරණය $\frac{P + mg \sin \alpha \cos \alpha}{m(\lambda + \sin^2 \alpha)}$ බව පෙන්වන්න.

කුඤ්ඤය මගින් m අංශුව මත අභිලම්භ ප්‍රතික්‍රියාව $\frac{\lambda mg \cos \alpha - P \sin \alpha}{(\lambda + \sin^2 \alpha)}$ බවද සාධනය කරන්න.

(b) ස්කන්ධය $2m$ බැගින් වන P හා Q අංශු 2 ක් සැහැල්ලු තන්තුවක දෙකෙළවරට සම්බන්ධ කර තන්තුව සුමට අවල කප්පියක් මගින් යවා ඇත. පද්ධතිය ගුරුත්වය යටතේ නිදහසේ එල්ලෙමින් සමතුලිතතාවේ පවතින්නේ තන්තුව තදව කප්පිය හා නොගැටෙන තන්තු කොටස් සිරස් වන පරිදි ය. P අංශුවේ සිට h උසක තිබේ සිරුවෙන් මුදා හරින ලද ස්කන්ධය m වන තවත් අංශුවක් P හා ගැටී බද්ධ වී ගමන් අරඹයි.

පද්ධතිය වලිතය ආරම්භ වන ප්‍රවේගය $\frac{\sqrt{2gh}}{5}$ බවද ගැස්සීම නිසා ඇති වන තන්තුවේ ආවේගී

ආතතිය $\frac{2m}{5} (\sqrt{2gh})$ බවද පෙන්වන්න. ඉන්පසු ඇති වන නිදහස් වලිතයේ දී පද්ධතියේ

පොදු ක්වරණය $\frac{g}{5}$ බවද සාධනය කර, එවිට තන්තුවේ ආතතිය $\frac{12mg}{5}$ බවද පෙන්වන්න.

14. (a) නිව්ටන් $P, Q, R, P, 2P, 3P$ බල පැත්තක දිග මීටර $2a$ වූ ABCDEF සවිධි ඡඩ්‍රයක පිළිවෙලින් $\vec{AB}, \vec{BC}, \vec{CD}, \vec{DE}, \vec{EF}, \vec{FA}$ පාද දිගේ අකුරු පටිපාටියෙන් දැක්වෙන අතට ක්‍රියා කරයි.

i. පද්ධතිය බල යුග්මයකට කුලය වෙයි නම්, එවිට $R=3P N$ හා $Q=2P N$ බව පෙන්වා බල යුග්මයේ සුරණය $12\sqrt{3}Pa Nm$ බව සාධනය කරන්න.

ii. පද්ධතිය $\vec{AD}$ දිගේ තනි බලයකට කුලය වෙයි නම්, එවිට $R=3P N$ හා $Q=-10P N$ බව ද පෙන්වන්න.

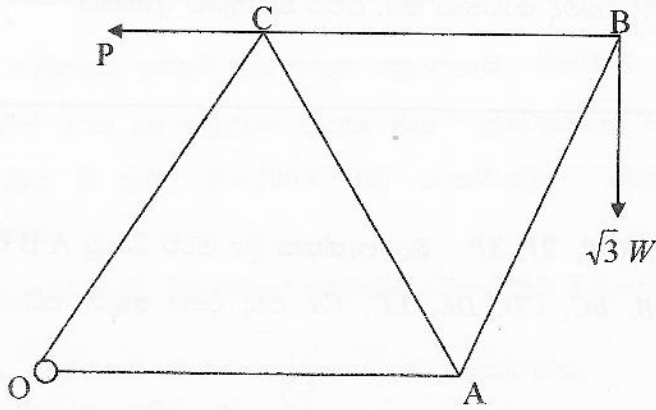
(b) අරය a වූ සුමට කුහර අර්ධගෝලීය භාජනයක් එහි ගැටිය තිරස්ව ඇතිව නිසලව පවතී. දිග $2l$ වූ w බරැති AB ඒකාකාර දණ්ඩක A අග්‍රය භාජනය තුළ තබා ඇති අතර, B අග්‍රය භාජනයෙන් පිටත පිහිටා ඇත. සමතුලිත පිහිටීමේ දී තිරසට දණ්ඩේ ආතතිය α නම්, $4a \cos^2 \alpha - l \cos \alpha = 2a$ බව පෙන්වන්න.

දණ්ඩ හා භාජනය අතර ප්‍රතික්‍රියා සොයන්න.

15. (a) එකක දිග $2a$ සහ බර w වූ සමාන ඒකාකාර දඬු 4 ක් සුමට ලෙස සන්ධි කිරීමෙන් ABCD රොම්බසයක් සාදා එය A සන්ධියෙන් එල්ලා ඇත. A ට සිරස්ව පහළින් C පිහිටයි නම්, සහ $\hat{DAB} = 2\hat{\alpha}$ වන පරිදි පද්ධතිය සමමිතික ලෙස පවත්වා ගනු ලබන්නේ DC හා BC පහත් දඬු 2 මධ්‍ය ලක්ෂ්‍ය යා කරන සැහැල්ලු දණ්ඩක් මගිනි.

- i. B සන්ධියේ තිරස් සංරචක බලය $3w \tan \alpha$ බව පෙන්වා එහි සිරස් සංරචකය ලබා ගන්න.
- ii. සැහැල්ලු දණ්ඩේ ප්‍රත්‍යා බලය $4w \tan \alpha$ බව පෙන්වන්න.
- iii. C සන්ධියේ තිරස් බල සංරචකය $\frac{5w}{2} \tan \alpha$ බවද සාධනය කරන්න.

(b)

සටහන පරිදි දිග සමාන සැහැල්ලු දඬු 5 කින් සමන්විත රාමු සැකිල්ලක් රූපයේ දක්වේ. O ලක්ෂ්‍යයේ සුමට ලෙස අසව කර ඇති පද්ධතියට B ලක්ෂ්‍යයේ $\sqrt{3} W$ බරක් එල්ලා ඇති අතර C ලක්ෂ්‍යය මත P බලයක් යොදා සමතුලිතව පවතී.

- i. P තිරස් බලයේ විශාලත්වය සොයන්න.
- ii. O ලක්ෂ්‍යය මත සම්ප්‍රයුක්ත ප්‍රතික්‍රියාව $2\sqrt{3} W$ බව පෙන්වා දිශාව සොයන්න.
- iii. "බෝ" අංකනය යොදා ගනිමින් දඬුවල ප්‍රත්‍යාබල ආතති හෝ තෙරපුම් වෙන් කොට දක්වමින් ඒවා ගණනය කරන්න.

Roy Dissanayake B.Sc. (Dip. in Ed.)